

KSIEGA POSTU

WEDŁUG MADHABU SZAFI'I

Na podstawie Safinat al-Nadża al-Hadramiego

Kolektyw
Polskich
Muzułmanów

Kolektyw Polskich Muzułmanów, Styczeń 2026

<https://bit.ly/kolektywypolskichmuzulmanow>

Niniejsza publikacja jest udostępniona na licencji

Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

- Dzielenie się — kopiuj i rozpowszechniaj utwór w dowolnym medium i formie
- Licencjodawca nie może odwołać udzielonych praw, o ile są przestrzegane warunki licencji.

Na następujących warunkach:

- Uznanie autorstwa — Utwór należy [odpowiednio oznaczyć](#), podać link do licencji i [wskazać jeśli zostały dokonane w nim zmiany](#). Możesz to zrobić w dowolny, rozsądny sposób, o ile nie sugeruje to udzielania przez licencjodawcę poparcia dla Ciebie lub sposobu, w jaki wykorzystujesz ten utwór.
- Użycie niekomercyjne — Nie należy wykorzystywać utworu do [celów komercyjnych](#)
- Bez utworów zależnych — [Remiksując, przetwarzając lub tworząc na podstawie](#) utworu, nie wolno rozpowszechniać zmodyfikowanych treści.
- Brak dodatkowych ograniczeń — Nie możesz korzystać ze środków prawnych [lub technologicznych](#), które ograniczają innych w korzystaniu z utworu na warunkach określonych w licencji.

Uwaga! Ten dokument zawiera linki do innych stron internetowych osób trzecich. Takie linki służą wyłącznie wygodzie czytelnika. Kolektyw Polskich Muzułmanów i jego członkowie nie rekomendują ani nie popierają treści stron internetowych osób trzecich. Informacje i źródła dostępne w tym dokumencie służą wyłącznie celom ogólnoinformacyjnym. Informacje na tych stronach internetowych mogą nie stanowić najnowszych informacji.

Spis Treści

O KOLEKTYWIE POLSKICH MUZUŁMANÓW	5
O AUTORZE	6
TERMINOLOGIA FIQH UŻYTA W TYM PODRĘCZNIKU	7
DEFINICJA POSTU	9
ROZPOCZĘCIE POSTU W MIESIĄCU RAMADAN	11
Scenariusze z życia	13
WARUNKI WAŻNOŚCI POSTU	16
Warunki, od których post staje się ładżib (obowiązkowy)	16
Filary postu	18
Scenariusze z życia	19
TO, CO UNIEWAŻNIA POST	21
Co nie unieważnia postu	23
Scenariusze z życia	25
PRZERWANIE POSTU	28
Ładżib (obowiązkowe) przerwanie postu	28
Dozwolone przerwanie postu	28
Przerwanie postu, które nie jest ani ładżib ani haram	28
Haram (niedozwolone) przerwanie postu	29
Qadha (nadrobienie)	29
Scenariusze z życia	30
KAFFARA (ZADOŚĆUCZYNIENIE)	31
Przyczyny łamania postu, przez które obowiązuje kaffara (pokuta) + qadha (odrobienie postu)	31
Jak wygląda kaffara?	32

FIDJA (REKOMPENSATA)	34
Przyczyny złamania postu, które zobowiązują do fidji (rekompensaty)	34
Przyczyny złamania postu, które zobowiązują do qadha (odrobienie) i fidja (rekompensata)	34
Jak wygląda fidja?	35
Scenariusze z życia	35
Kiedy fidja, kaffara, a kiedy qadha?	38

O KOLEKTYWIE POLSKICH MUZUŁMANÓW

Kolektyw Polskich Muzułmanów to oddolna inicjatywa zrzeszająca Polaków wyznających islam, mieszkających w Polsce i poza jej granicami. Naszym celem jest tworzenie przestrzeni dialogu, edukacji i wzajemnego wsparcia, a także przybliżanie społeczeństwu polskiemu zasad islamu oraz codzienności muzułmanek i muzułmanów. Przygotowujemy materiały, tłumaczenia i dokumenty, które pomagają lepiej zrozumieć wartości, praktyki religijne i potrzeby naszej społeczności.

O AUTORZE

Autorem *Safinat an-Nadżāh* („Arka ocalenia”) jest Shejch Sālim ibn ‘Abdullah ibn Sa‘d ibn Samir **al-Hadrami** al-Szafi’i.

Safinat an-Nadża jest najbardziej znanym dziełem al-Hadramiego i stanowi zwięzły, systematyczny zbiór podstaw fiqhu szafi’ickiego. Autor celowo posłużył się prostym językiem oraz jasnym podziałem zagadnień, aby ułatwić zapamiętywanie i naukę. Dzięki temu tekst ten przez stulecia był (nadal jest) wykorzystywany jako jeden z pierwszych podręczników fiqhu w tradycyjnych kręgach edukacyjnych.

Ze względu na swoją popularność *Safinat an-Nadża* doczekała się licznych komentarzy, objaśnień i rozwinieć autorstwa późniejszych uczonych. Dzieło to zajmuje szczególne miejsce w klasycznym programie nauczania, często poprzedzając bardziej rozbudowane teksty fiqhu. Do dziś pozostaje przykładem tradycyjnej metody przekazywania wiedzy islamskiej: zwięzłej, uporządkowanej i nastawionej na praktyczne zastosowanie.

TERMINOLOGIA FIQH UŻYTA W TYM PODRĘCZNIKU

Według madhabu szafi'i

Fard/ładżib – obowiązkowe

Jest to akt obowiązkowy i nie podlega interpretacji. Wykonanie tego zostanie nagrodzone, a zaniechanie jest grzechem.

Sunna – Zalecane

Zrobienie tego jest nagradzane, a zaniechanie nie jest grzechem.

Mandub/Mustahabb – Zachęcane

Słabsza niż sunna forma czynności zachęcanej. Zrobienie tego jest nagradzane, a zaniechanie nie jest grzechem.

Makruh – Niezalecane

Nielubiany/nienawidzony. Nie ma kary za zrobienie, ale nagradza się za nierobienie/unikanie.

Haram - Zabronione

Nikt nie powinien tego robić. To grzech, a unikanie tego jest nagradzane.

DEFINICJA POSTU

DEFINICJA POSTU

Post został objawiony w Koranie:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

„O wy, którzy wierzycie! Przepisany jest wam **post**, tak jak był przepisany tym, którzy byli przed wami. Być może, będziecie wytrwali (osiągniecie **taqla**)! [2:183]

Hukm (nakaz) postu został objawiony w miesiącu Sza’ban drugiego roku hidżry.

Językowa definicja postu: „Wstrzymać się od czegoś, albo przez mowę, albo przez działanie.”

Islamska definicja postu: „Wstrzymać się od jedzenia, picia, stosunków intymnych z małżonkiem/małżonką, z intencją postu, od prawdziwego świtu (subha sadiq) do magrib, szukając zadowolenia u Allahﷻ.”

ROZPOCZĘCIE POSTU W MIESIĄCU RAMADAN

ROZPOCZĘCIE POSTU W MIESIĄCU RAMADAN

Post w miesiącu Ramadan jest ładżib (obowiązkowy) po zaistnieniu jednego z pięciu czynników:

- **po ukończeniu trzydziestu dni miesiąca Szaban.** Sza'ban w kalendarzu hidżri może mieć 29 lub 30 dni. Jeśli ma 29 dni, nów księżyca będzie zaobserwowany 29. dnia po zachodzie słońca. Jeśli się nie pojawi, Sza'ban będzie miał 30 dni i automatycznie kolejnym dniem będzie 1. dzień Ramadanu.
- **poprzez zobaczenie nowego księżyca przez osobę, która go dostrzeże, nawet jeśli jest ona fasiq** (osobą jawnie grzeszną). Dla tej osoby post staje się obowiązkowy z samego faktu zobaczenia księżyca. Natomiast dla pozostałych osób post staje się ładżib dopiero wtedy, gdy pojawienie się nowego księżyca zostanie potwierdzone w sposób prawnie uznany.
- **poprzez świadectwo osoby sprawiedliwej dla tych, którzy sami nie zobaczyli nowego księżyca.** Wystarczające jest świadectwo jednego sprawiedliwego mężczyzny, który ponosi pełną odpowiedzialność religijną, jeśli towarzyszy mu orzeczenie władcy.

- **poprzez wiarygodną informację przekazaną przez osobę sprawiedliwą**, niezależnie od tego, czy nasze serce skłania się ku jej prawdziwości czy nie.
 - Podobnie poprzez informację pochodzącą z niewiarygodnego źródła, jeśli serce skłania się ku jej prawdziwości.
- **poprzez przekonanie, że Ramadan już się rozpoczął**. Dotyczy to osoby, która ma co do tego wątpliwości.
 - Jeżeli ktoś nie jest w stanie ustalić, który miesiąc aktualnie trwa - jak na przykład osoba uwięziona, przebywająca w miejscu pozbawionym światła, gdzie nie można odróżnić dnia od nocy, albo osoba znajdująca się w kraju bez ustalonych zwyczajów kalendarzowych i bez ludzi znających kalendarz - wówczas ma on obowiązek oszacować rozpoczęcie Ramadanu najlepiej, jak potrafi, i pościć. Taki post jest ważny, jeśli okaże się, że miesiąc ten był Ramadanem, nastąpił po nim albo jeśli pozostanie to nieznane. Natomiast jeśli pościł przed Ramadanem, post ten nie jest ważny.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA

Pytanie: 29. dnia Sza'banu po zachodzie słońca nie zaobserwowano nowiu. Czy następnego dnia trzeba pościć?

Odpowiedź: Nie. W takiej sytuacji Sza'ban dopełnia się do 30 dni, a post Ramadanu rozpoczyna się dopiero kolejnego dnia po ich ukończeniu.

Pytanie: Sza'ban trwał 30 dni i nowy księżyc nie został zaobserwowany. Czy następny dzień jest pierwszym dniem Ramadanu?

Odpowiedź: Tak. Po ukończeniu trzydziestu dni Sza'banu kolejny dzień automatycznie jest pierwszym dniem Ramadanu i post staje się ładżib.

Pytanie: Osoba jawnie grzeszna zobaczyła nów Ramadanu. Czy post staje się dla niej obowiązkowy?

Odpowiedź: Tak. Dla osoby, która sama zobaczyła nów, post staje się obowiązkowy, nawet jeśli jest ona fasiq.

Pytanie: Osoba fasiq powiedziała innym, że widziała nów Ramadanu. Czy wszyscy muszą zacząć pościć?

Odpowiedź: Nie. Dla pozostałych osób post staje się obowiązkowy dopiero wtedy, gdy pojawienie

się nowego księżyca zostanie potwierdzone w sposób prawnie uznany.

Pytanie: Osoba znana z uczciwości przekazała informację, że Ramadan się rozpoczął, ale ktoś ma co do tego wątpliwości. Czy powinien pościć?

Odpowiedź: Tak. Wiarygodna informacja od osoby sprawiedliwej wystarcza, niezależnie od tego, czy serce skłania się ku jej prawdziwości.

Pytanie: Informacja o rozpoczęciu Ramadanu pochodzi z niewiarygodnego źródła, ale ktoś jest przekonany, że jest prawdziwa. Czy post staje się dla niego obowiązkowy?

Odpowiedź: Tak. Jeśli serce skłania się ku prawdziwości tej informacji, post staje się obowiązkowy.

Pytanie: Ktoś nie ma pewności, czy Ramadan już się rozpoczął, ale uważa, że tak. Czy powinien pościć?

Odpowiedź: Tak. Dla osoby mającej wątpliwości, samo przekonanie o rozpoczęciu Ramadanu sprawia, że post staje się obowiązkowy.

Pytanie: Osoba przebywa w więzieniu bez dostępu do światła dziennego i nie wie, kiedy zaczyna się Ramadan. Co powinna zrobić?

Odpowiedź: Powinna oszacować rozpoczęcie Ramadanu najlepiej, jak potrafi, i pościć.

WARUNKI WAŻNOŚCI POSTU

WARUNKI WAŻNOŚCI POSTU

Warunki ważności postu są cztery:

- **Islam.** Post niewierzącego nie jest ważny, chociaż w życiu ostatecznym ponosi on odpowiedzialność za jego zaniechanie.
- **Bycie pełna umysłu** Post osoby nie pełna umysłu nie jest ważny.
- **Czystość od menstruacji (hajd) i krwawienia poporodowego (nifas).** Jeżeli menstruacja lub krwawienie poporodowe zakończy się w ciągu dnia Ramadanu, wówczas zalecane (mustahabb) jest powstrzymanie się od jedzenia i picia do końca dnia, jednak obowiązkowe (ładżib) jest odrobienie tego dnia postu.
- **Znajomość właściwego czasu postu.**

WARUNKI, OD KTÓRYCH POST STAJE SIĘ ŁADŻIB (OBOWIĄZKOWY)

Warunki, od których post staje się ładżib (obowiązkowy), jest pięć:

- **Islam.** Post nie jest obowiązkowy dla niewierzącego.
- **Zdrowie** - Choroba, która pozwala nieposzczenie, to taka, której post pogorszyłby, opóźniłby

wyzdrowienie lub spowodowałby znaczną szkodę, to samo zwolnienie dotyczy osoby, która musi przyjmować lekarstwo w ciągu dnia, które przerywa post i którego nie może opóźnić przyjęcia do nocy.

- **Mukallaf (dojrzałość i bycie pełna umysłu)** - Post nie jest obowiązkowy dla dziecka ani dla osoby niespełna umysłu. Dziecko w wieku siedmiu lat otrzymuje nakaz postu, a w wieku dziesięciu lat jest dyscyplinowane za nieposzczenie.
- **Zdolność do postu** - Osoba jest w stanie znieść post. Osoba, którą post wyczerpuje z powodu podeszłego wieku lub choroby, z której jest mało prawdopodobne, aby wyzdrowiała, nie musi pościć.
- **Muqim (niepodróżowanie)** - Dozwolone jest nie pościć w czasie podróży, nawet jeśli zamiar postu został uczyniony poprzedniej nocy, pod warunkiem, że podróż wynosi co najmniej 80,64 km w jedną stronę i że opuszcza się miasto przed świtem. Jeśli wyrusza się po świcie, nie ma prawa opuścić postu. Podróżni powinni nie pościć, jeśli post mógłby im zaszkodzić, ale jeśli nie, to post jest lepszy.

FILARY POSTU

Filary postu są trzy:

- **Zrobienie nijji (intencji)** w nocy na każdy dzień fardh (obowiązkowego) postu. **Post bez intencji nie będzie ważny.** Intencję należy obowiązkowo wypowiedzieć w sercu, a zaleca się mówić językiem.
- Należy to czynić każdej nocy, w każdy obowiązkowy dzień postu, gdyż każdy dzień jest traktowany jako osobny akt czci.
- W noc pierwszego dnia Ramadanu zaleca się, aby (jako szafi'i) uczynić intencję na następny dzień, ale także postanowić podążać za tradycją szkoły Maliki i postanowić pościć „przez cały Ramadan”, na wypadek gdyby ktoś zapomniał o uczynieniu intencji w którymś z kolejnych dni Ramadanu. Chociaż nie zmienia to konieczności nadrobienia opuszczonego dnia w naszej szkole (z powodu zapomnienia intencji), wewnętrznie post jest uzasadniany opinią imama Malika.
- **Powstrzymanie się od celowego robienia rzeczy, które łamią post**, dla tego, kto jest świadomy swojego postu i nie jest nieświadomy (zasad łamiących post).
- Osoba poszcząca sama w sobie.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA

Pytanie: Tomek jest dzieckiem. Czy musi pościć w Ramadanie?

Odpowiedź: Nie. Dziecko nie ma obowiązku postu. Opiekun powinien nakazać mu pościć dopiero, gdy osiągnie wiek rozeznania i będzie w stanie pościć.

Pytanie: Maria ma chorobę dwubiegunową i ma manię. Czy jej post jest ważny i obowiązkowy?

Odpowiedź: Nie. Post osoby niepoczytalnej lub mającej zaburzenia umysłowe, które uniemożliwiają świadome pościenie, nie jest ważny ani obowiązkowy.

Pytanie: Kasia nie jest muzułmanką, ale chce pościć, bo interesuje się islamem i chciałaby przyjąć go w przyszłości. Czy jej post jest ważny?

Odpowiedź: Nie. Post osoby niewierzącej nie jest ważny, nawet jeśli chce pościć i planuje przyjąć islam w przyszłości.

TO, CO UNIEWAŻNIA POST

TO, CO UNIEWAŻNIA POST

<https://seekersguidance.org/answers/shafii-fiqh/fiqh-fasting-ramadan-according-school-imam-shafii/>

- **Jedzenie i picie, celowe i przez przypadek.**
 - Post nie jest przerywany jeśli ktoś coś zjadł lub się napił bo zapomniał że pości.
- **Wniknięcie substancji do jamy ciała** przez otwór, nieważne czy substancja jest jadalna czy nie.
 - Również post jest przerywany, jeśli ktoś miał możliwość zapobiegnięcia tego, ale tego nie zrobił.
- **Otwory to: uszy, nos, usta, vagina, odbyt, cewka moczowa, itp.** Imam al-Ghazali, uznawał, że kanał słuchowy nie jest otwartą jamą i żadna substancja, która dostanie się do jego wnętrza, nie przerwie postu.
- **Połknięcie flegmy nie łamie postu**, jeśli flegma przechodzi bezpośrednio z zatok do gardła. Jeśli przechodzi do jamy ustnej, trzeba ją wypluć.
- **Pompy astmatyczne, inhalatory itp. unieważniają post**, ale jeśli są przyjmowane z konieczności, są dozwolone (bez grzechu),

ale należy nadrobić opuszczony dzień później.

- **Roztwory do nosa, podobnie jak woda, przerywają post,** jeśli przedostaną się do zatoki.
- **Roztwory do oczu nie przerywają postu,** ponieważ oko nie jest uważane za jamę otwartą.
- **Stosunek intymny,** nawet jeśli nie doszło do wytrysku.
 - Jeśli ktoś zapomni o poście i odbędzie stosunek płciowy – jego post jest ważny. Podobnie, jeśli ktoś zostanie zmuszony do stosunku płciowego, to według wielu uczonych – post jest ważny. Jednocześnie inni twierdzą, że staje się on nieważny (oczywiście bez grzechu ani winy osoby zmuszanej, ale z koniecznością odrobienia tego dnia).
- **Celowe wywołanie wymiotów.** Jeśli jednak wymioty nastąpią mimowolnie, post nie zostaje unieważniony.
- **Celowy wytrysk,** zarówno dla mężczyzn jak i dla kobiet
 - Niezamierzone wytryski, z barierą międzyskórną, nie przerywają postu.

- **Mokre sny, erekcje** (bez wytrysku) lub wytryski płynów innych niż nasienie **nie przerywają postu.**
- **Menstruacja, poród lub krwawienie poporodowe**, nawet jeśli rozpoczną się tuż przed zachodem słońca.
- **Szaleństwo**, nawet jeśli trwa krótko w ciągu dnia.
- **Utrata przytomności przez cały dzień.**
- **Odstępstwo od islamu** - niech Allah nas od tego uchroni.
- **Niedozwolone środki odurzające**, jeśli trwają cały dzień.
- **Nieprzytomność** (np. zemdlenie)

CO NIE UNIEWAŻNIA POSTU

- jedzenie lub picie **z powodu zapomnienia, niewiedzy, lub przymusu.**
- **mimowolne wymioty.**
- dostanie się **kurzu, dymu lub owada do gardła bez zamiaru.**
- **używanie kropli do oczu**, nawet jeśli ich smak dotrze do gardła.
- **polucja**, czyli mimowolny wytrysk podczas snu.
- pocałunek lub dotyk, **o ile nie prowadzą do wytrysku.**

- **Zmieszanie śliny z tym, co jest między zębami i niemożność jej wydalenia.**
 - Celowe przyjmowanie czegokolwiek poza powietrzem lub śliną do jamy ciała łamie post.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA

Pytanie: Janek jest chory i jego lekarz powiedział, że post może zaszkodzić jego zdrowiu. Czy powinien pościć?

Odpowiedź: Nie. Osobie chorej, której post szkodzi lub opóźnia powrót do zdrowia, wolno przerwać post. Post należy odrobić później (qadha).

Pytanie: Marek jest w podróży uprawniającej do skrócenia modlitwy. Czy musi pościć?

Odpowiedź: Nie. Podróżnemu, który odbywa podróż uprawniającą do skrócenia modlitwy, wolno przerwać post. Obowiązkowe jest późniejsze odrobienie postu (qadha).

Pytanie: Hania poczuła się źle i zwymiotowała w ciągu dnia Ramadanu bez swojej woli. Czy jej post jest ważny?

Odpowiedź: Tak. Mimowolne wymioty nie unieważniają postu.

Pytanie: Kamil celowo wywołał wymioty, ponieważ źle się czuł. Czy jego post jest ważny?

Odpowiedź: Nie. Celowe wywołanie wymiotów unieważnia post i wymaga qadha.

Pytanie: Amina pościła cały dzień, ale jej menstruacja rozpoczęła się tuż przed zachodem słońca. Czy jej post jest zaliczony?

Odpowiedź: Nie. Post zostaje unieważniony i musi ona odrobić ten dzień poprzez qadha.

Pytanie: Adam pościł w Ramadanie. W ciągu dnia zapomniał, że pości, i zjadł kawałek chleba. Czy jego post jest nieważny?

Odpowiedź: Nie. Post pozostaje ważny, ponieważ jedzenie nastąpiło z powodu zapomnienia.

Pytanie: Omar nie jadł ani nie pił od świtu, ale intencję postu dobrowolnego podjął dopiero przed południem. Czy jego post jest ważny?

Odpowiedź: Tak. W poście dobrowolnym intencję można podjąć do połowy dnia, o ile nic wcześniej nie unieważniło postu.

Pytanie: Marek użył kropli do oczu i uszu podczas dnia Ramadanu. Czy jego post jest ważny?

Odpowiedź: Tak. Używanie kropli do oczu lub uszu nie unieważnia postu, nawet jeśli ich smak dotrze do gardła.

PRZERWANIE POSTU

+ NADROBIENIE POSTU I REKOMPENSATA

PRZERWANIE POSTU

ŁADŻIB (OBOWIĄZKOWE) PRZERWANIE POSTU

- Kobięcie w czasie **menstruacji oraz krwawienia poporodowego** nie wolno pościć i musi przerwać post jeśli pojawi się krwawienie, nawet jeśli kobieta pościła większość dnia.

DOZWOLONE PRZERWANIE POSTU

Dozwolone jest przerwanie postu:

- **osobie chorej**, której post szkodzi lub opóźnia powrót do zdrowia,
- **podróżnemu**, który odbywa podróż uprawniającą do skrócenia modlitwy.

W tych przypadkach obowiązkowe jest późniejsze odrobienie postu poprzez **qadha**.

PRZERWANIE POSTU, KTÓRE NIE JEST ANI ŁADŻIB ANI HARAM

- Przerwanie z powodu szaleństwa lub
- utraty przytomności.

HARAM (NIEDOZWOLONE) PRZERWANIE POSTU

- U tego, **kto opóźnia odrobienie ramadanu**, mimo że ma możliwość, aby to zrobić, dopóki **czas na to nie pozwala**. Osobie zobowiązanej do odrobienia kilku dni postu w ramadanie zaleca się, aby zrobiła to pod rząd i natychmiast.
- Osobie, która ma kilka nieodbytych dni postu w Ramadanie, **nie wolno opóźniać ich odrobienia do następnego Ramadanu**, chyba że istnieje usprawiedliwienie opóźnienia.

QADHA (NADROBIENIE)

Osoba, która **przerwała post Ramadanu bez usprawiedliwionej przyczyny**, ma obowiązek qadha (odrobienia postu).

Przyczyny przerwania postu które wymagają qadha (odrobienie postu):

- Osoba, która złamie post złym czynem (tylko) w miesiącu Ramadan. Podobnie jak osoba, która **jest pod wpływem (alkoholu, narkotyków)** od nocy do poranka Ramadanu, ma obowiązek powstrzymać się od rzeczy, które przerywają post, a także wznowić post później.
- Osoba, która **spożywa iftar** (posiłek po złamaniu postu) **przed zachodem słońca, myśląc że nadszedł maghrib**. Natomiast najlepiej jest

przyspieszyć zakończenie postu, jeśli jest się pewnym że nadszedł zachód słońca.

- Osoba która **spożywa suhur** (posiłek przedpostny) **po świcie, myśląc, że fadżr** jeszcze nie nadszedł.
- Osoba, która **pomija nijjah** (intencję) w nocy przed obowiązkowym postem
- Osoba, która **nadmiernie płucze gardło** i wlewa wodę do nosa do takiego stopnia, że woda spływa do gardła.
 - Jeśli trochę wody spłynie, gdy nie użyto jej dużo, nie łamie to postu.
- Osoba, która **uzna 30. Szaban za 1. Ramadan**

SCENARIUSZE Z ŻYCIA

Pytanie: Ania ma okres w trakcie Ramadanu i zauważyła krwawienie w połowie dnia. Czy powinna kontynuować post?

Odpowiedź: Nie. Kobięcie w czasie menstruacji lub krwawienia poporodowego nie wolno pościć i musi przerwać post, nawet jeśli pościła większość dnia. Post trzeba później odrobić (qadha).

Pytanie: Janek jest chory i post może zaszkodzić jego zdrowiu. Czy może przerwać post?

Odpowiedź: Tak. Osobie chorej, której post szkodzi lub opóźnia powrót do zdrowia, wolno

przerwać post. Obowiązkowe jest późniejsze odrobienie dnia (qadha).

Pytanie: Marek spożył posiłek iftar przed zachodem słońca, myśląc, że nadszedł maghrib. Co powinien zrobić?

Odpowiedź: Musi nadrobić ten dzień postu (qadha).

KAFFARA (ZADOŚĆUCZYNIENIE)

PRZYCZYNY ŁAMANIA POSTU, PRZEZ KTÓRE OBOWIĄZUJE KAFFARA (POKUTA) + QADHA (ODROBIENIE POSTU)

- **Stosunek intymny w ciągu dnia Ramadanu**, wówczas oprócz qadha obowiązkowa jest również kaffara (zadośćuczynienie).
- **Kobieta, z którą odbywa się stosunek, nie jest zobowiązana** do kaffary (tylko qadhy, odrobienia postu)

Prawną przyczyną złamania jest konkretny dzień postu, więc gdyby popełniono je w dwa oddzielne dni, konieczne byłyby dwie oddzielne ekspiacje, choć gdyby popełniono je dwa razy w ciągu jednego dnia, byłyby tylko jedna ekspiacja.

JAK WYGLĄDA KAFFARA?

1. **wyzwolenie zdrowego niewolnika.**
2. Jeżeli nie jest to możliwe, wówczas **post przez dwa kolejne miesiące bez przerwy.**
 - Jeżeli post zostanie przerwany bez usprawiedliwionej przyczyny, należy rozpocząć go od nowa.
3. Jeżeli i to nie jest możliwe, wówczas **nakarmienie sześćdziesięciu ubogich**, każdemu przekazując jedną miarę (509 gramów) pożywienia.
4. Jeśli nie jest to możliwe, kaffarah pozostaje jako niewykonany obowiązek, aż do czasu, kiedy osobę będzie stać na zapłatę.

Obecnie używa się kalkulatorów kaffara online, które możemy znaleźć na stronach muzułmańskich akcji charytatywnych.

FIDJA (REKOMPENSATA)

PRZYCZYNY ZŁAMANIA POSTU, KTÓRE ZOBOWIĄZUJĄ DO FIDJI (REKOMPENSATY)

Fidja (rekompensata) jest obowiązkowa dla osoby, która **nie jest w stanie pościć z powodu trwałej niezdolności**, takiej jak podeszły wiek lub choroba, co do której nie ma nadziei na wyleczenie.

Taka osoba za każdy dzień Ramadanu powinna nakarmić jednego ubogiego jedną miarą pożywienia (509g).

PRZYCZYNY ZŁAMANIA POSTU, KTÓRE ZOBOWIĄZUJĄ DO QADHA (ODROBIENIE) I FIDJA (REKOMPENSATA)

- **Odroczenie nadrobienia dnia postu do następnego Ramadanu.**
- **Przerwanie postu z obawy o krzywdę innych.**
Kobieta karmiąca piersią dziecko lub będąca w ciąży i obawiająca się szkody dla siebie lub swojego dziecka może opuścić post i nadrobić go później,
 - jednak jeśli opuszcza go z obawy przed krzywdą dla samego dziecka, a nie dla siebie, to musi dać 509 gramów jedzenia w ramach jałmużny za każdy opuszczony dzień jako zadośćuczynienie oprócz nadrobienia każdego dnia.

JAK WYGLĄDA FIDJA?

Trzeba zapłacić 509 gramów jedzenia biednym za każdy opuszczony dzień postu. Jeśli nie jest możliwe zapłacić, fidja pozostaje jako niewykonany obowiązek, aż do czasu, kiedy osobę będzie stać na zapłatę.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA

Pytanie: Adam odbył stosunek intymny w ciągu dnia Ramadanu. Co musi zrobić?

Odpowiedź: Oprócz nadrobienia dnia postu (qadha), obowiązuje również kaffara (zadośćuczynienie).

Pytanie: Ania jest starsza i choruje na przewlekłą chorobę, przez którą nie może pościć. Co powinna zrobić?

Odpowiedź: Za każdy dzień Ramadanu, którego nie może pościć, musi nakarmić jednego ubogiego jedną miarą pożywienia (509 g) jako fidja.

Pytanie: Marek opóźnił nadrobienie dnia postu tak, że nadszedł kolejny Ramadan. Co musi zrobić?

Odpowiedź: Oprócz nadrobienia postu (qadha) po obecnym Ramadanie, obowiązuje również fidja.

Pytanie: Ania będąca w ciąży opuściła post z obawy o zdrowie dziecka i siebie. Co musi zrobić?

Odpowiedź: Jeśli obawa dotyczy zarówno siebie i dziecka, należy nadrobić dzień postu (qadha). Jeśli tylko dziecka, oprócz qadha trzeba również dać fidja.

Pytanie: Marek nie może wykonać kaffara w formie postu ani uwolnienia niewolnika. Co może zrobić?

Odpowiedź: Może nakarmić sześćdziesięciu ubogich, każdemu po jednej miarze jedzenia (509 g). Jeśli to również nie jest możliwe, obowiązek pozostaje niewykonany, aż do czasu, kiedy będzie go stać.

Pytanie: Tomek odbył stosunek intymny dwa razy w ciągu jednego dnia Ramadanu. Ile kaffara musi zapłacić?

Odpowiedź: Tylko jedną kaffarę, ponieważ liczy się każdy dzień oddzielnie, a oba czyny były tego samego dnia.

Pytanie: Ania przerwała post z powodu choroby, a potem opóźniła jego nadrobienie do następnego Ramadanu bez usprawiedliwienia. Co musi zrobić?

Odpowiedź: Musi nadrobić post (qadha) i dodatkowo zapłacić fidja (509 g jedzenia za każdy dzień).

KIEDY FIDJJA (ZAPŁATA), KAFFARA (POKUTA) A KIEDY QADHA (ODROBIENIE)?

FIDJA	FIDJA + QADHA	QADHA		KAFFARAH + FIDJA
Nieemożność postu przez całe życie	Przerwanie postu z obawy o krzywdę innych.	Osoba nieprzytomna	Osoba, która spożywa iftar (posiłek po złamaniu postu) przed zachodem słońca, myśląc że nadszedł maghrib	Przerwanie postu stosunkiem intymnym (dla mężczyzn)
	Przerwanie postu i późniejsze odroczenie jego nadrobienia do następnego Ramaḍānu.	Osoba, która złamie post złym czynem (tylko) w miesiącu Ramadan	Inne przypadki złamania postu	
		Osoba, która pomija niyyah (intencję) w nocy przed obowiązkowy m postem	Osoba, która uzna 30. Szaban za 1. Ramadan	
		Osoba która spożywa Suhoor (posiłek przedpostny) po świcie, myśląc, że fajr jeszcze nie nadszedł	Osoba, która nadmiernie płucze gardło i wlewa wodę do nosa do takiego stopnia, że woda spływa do gardła.	

Osoba, która jest zmuszona, jej post nie jest przerwany, ponieważ nie jest odpowiedzialna za to, do czego została zmuszona.